

Sygn. akt II CSK 545/16

## POSTANOWIENIE

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku I. K.  
przy uczestnictwie R. K. i B. K.  
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 15 lutego 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni  
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.  
z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 28 kwietnia 2015 r., którym oddalony został jej wniosek o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 lipca 2014 r., stwierdzającego, że spadek po zmarłym M. K. nabyły z mocy ustawy z dobrodziejstwem inwentarza jego żona B. K. i córka R. K., po jednej drugiej części każda z nich.

Wnioskodawczynie w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398<sup>3</sup> § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością wyjaśnienia, czy w okolicznościach sprawy można przyjąć, że art. 957 § 1 zdanie pierwsze k.c. nie powinien stanowić podstawy do zmiany wcześniej wydanego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, a także czy zapis art. 957 § 1 zdanie drugie k.c. należy interpretować w ten sposób, że wyłączenie możliwości bycia świadkiem testamentu ustnego dotyczy jedynie wymienionych osób, które uzyskają korzyść w wyniku rozporządzenia spadkodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, skierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przyczyn określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią, nie tylko nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu prawnego, ale rzeczywistego zagadnienia. Sprowadzają się bowiem do zastosowania wskazanych norm prawnych do przedstawionych przez nią okoliczności sprawy oraz poddania kontroli prawidłowości zastosowania prawa materialnego przez Sąd drugiej instancji. Nie odpowiada to rozumieniu tej przyczyny, objętej zakresem kognicji Sądu Najwyższego. Ponadto osadzenie pytania w realiach tej konkretnej sprawy pozbawia je wymaganej cechy abstrakcyjności. Niezależnie od tego zaznaczyć trzeba, co pomija skarżąca, że podstawą oddalenia wniosku było stwierdzenie, że nie doszło do sporządzenia ustnego testamentu przez spadkodawcę, wobec braku woli testowania. Rozważania zaś dotyczące niemożności bycia świadkiem takiego testamentu nie stanowiły głównego nurtu

rozważań prawnych. Nie było także podstaw do uznania, że wskazane regulacje prawne wymagają wykładni, pomimo licznych wypowiedzi zarówno orzecznictwa, jak i piśmiennictwa prawniczego.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.

jw

I.n